Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Tiistai 7.11.2023 klo 10.00—13.10

Läsnä
puheenjohtaja Krista Kiuru sd
varapuheenjohtaja Mia Laiho kok
jäsen Li Andersson vas (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
jäsen Kim Berg sd (4, 5, 6, 7, 8) (3 osittain)
jäsen Bella Forsgrén vihr
jäsen Hilkka Kemppi kesk (1, 2, 3) (4 osittain)
jäsen Terhi Koulumies kok
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk
jäsen Ville Merinen sd
jäsen Ilmari Nurminen sd
jäsen Minna Reijonen ps (4, 5, 6, 7, 8) (3 osittain)
jäsen Anne Rintamäki ps
jäsen Päivi Räsänen kd (4, 5, 6, 7, 8) (3 osittain)
jäsen Pia Sillanpää ps
jäsen Oskari Valtola kok
jäsen Henrik Wickström r
jäsen Ville Väyrynen kok
varajäsen Milla Lahdenperä kok (3 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen
valiokuntaneuvos Päivi Salo
valiokuntaneuvos Harri Sintonen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 14 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 54/2023 vp

Lisäselvitys HE 54/2023 vp StV 07.11.2023 sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto A 3

Asiantuntijalausunto HE 54/2023 vp StV 07.11.2023 Kainuun hyvinvointialue Asiantuntijalausunto B 3
Asiantuntijalausunto HE 54/2023 vp StV 07.11.2023 Lapin hyvinvointialue Asiantuntijalausunto C 3
Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta D 3

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- sosiaali- ja terveysministeriö, liite
- Kainuun hyvinvointialue, liite
- Lapin hyvinvointialue, liite

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä suoritettiin seuraavat äänestykset ja tehtiin seuraavat muutokset mietintöluonnokseen.

Ed. Forsgrén ed. Anderssonin kannattamana ehdotti voimaantulosäännöksen muuttamista siten, että lain 20 §:n 2 momentissa säädettyä henkilöstömitoitusta sovellettaisiin 1 päivästä tammikuuta 2026 eikä 1 päivästä tammikuuta 2028. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—5.

Ed. Nurminen ed. Anderssonin kannattamana ehdotti, että lakiehdotus hylätään. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 12—4.

Lisättiin kappaleeseen kolme toiseksi viimeiseksi virkkeeksi uusi virke seuraavasti: ”*Toukokuussa 2023 0,7 henkilöstömitoituksen täytti 40 % ympärivuorokautisen hoidon yksiköistä.*”

Ed. Andersson ed. Nurmisen kannattamana ehdotti, että kappaleen 6 ensimmäisen virkkeen ilmaisu "on mahdollista varmistaa" muutetaan muotoon " pyritään varmistamaan". Vpj. Laiho ed. Reijosen kannattamana ehdotti, että saman kohdan ilmaisu muutetaan muotoon "*varmistetaan*". Vpj. Laihon ehdotuksesta äänestettiin vastakkain ed. Nurmisen ehdotuksen kanssa. Vpj. Laihon ehdotus voitti äänin 11—5.

Vpj. Laihon ehdotuksesta äänestettiin vastakkain mietintöluonnoksen kanssa. Vpj. Laihon ehdotus hyväksyttiin äänin 16—1 tyhjä.

Lisättiin kappaleeseen kuusi ensimmäisen virkkeen jälkeen uusi virke: ”*Hallituksen tavoitteena on tarkistaa henkilöstön työnjakoa siten, että sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden työpanos kohdistuu heidän koulutustaan vastaaviin tehtäviin.*”

Lisättiin kappaleen kuusi loppuu uusi virke: ”*Palvelujen ja henkilöstön riittävyyden turvaamiseksi tarvitaan myös teknologisia ratkaisuja.*”

Ed. Kemppi ed. Mattilan kannattamana ehdotti, että kappaleesta 10 poistetaan kaksi ensimmäistä virkettä ja kappaleen viimeisen virkkeen loppuun lisätään seuraavasti: "…ja ettei toteuteta tulevina vuosina 89 miljoonan euron rahoitusleikkauksia hyvinvointialueiden rahoitukseen vuosina 2024—2027. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 9—8.

Ed. Andersson ed. Nurmisen kannattamana ehdotti, että kappaleeseen 12 lisätään toisen virkkeen jälkeen uusi teksti seuraavasti: "Valiokunnan saaman selvityksen mukaan valtaosa hyvinvointialueista kilpailuttaa vanhuspalvelut viittaamalla henkilöstömitoituksen osalta voimassa olevaan lainsäädäntöön. Valiokunta painottaa, että vähimmäismitoituksesta ei saa tulla enimmäismitoitusta. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—6.

Lisättiin mietintöluonnokseen valiokunnan lausumaehdotus: ”*Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto seuraa henkilöstömitoituksen toteutumista, vanhuspalvelujen saatavuutta ja henkilöstön riittävyyden turvaamiseksi tehtäviä toimenpiteitä siirtymäaikana.*”

Ed. Andersson ed. Nurmisen kannattamana ehdotti lisättäväksi vastalauseesta 3 ilmenevän lausuman. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 9—8.

Ed. Kemppi ed. Mattilan kannattamana ehdotti lisättäväksi vastalauseesta 1 ilmenevän lausuman. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 9—8.

Muilta osin mietintöluonnos hyväksyttiin sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Edustajat Kemppi, Forsgrén ja Nurminen varasivat tilaisuuden vastalauseen jättämiseen. Ilmoitettiin, että ne on jätettävä viimeistään tänään 7.11.2023 klo 12.30.

Mietintöön jätettiin vastalause: 1) Kemppi, Mattila 2) Forsgrén 3) Nurminen, Kiuru, Berg, Merinen, Andersson

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024

Hallituksen esitys HE 41/2023 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024 A 4

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle työeläkelakien ja maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 27/2023 vp

Vastine HE 27/2023 vp StV 07.11.2023 sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto A 5
Vastine HE 27/2023 vp StV 07.11.2023 sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto B 5
Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle työeläkelakien ja maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi C 5

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- sosiaali- ja terveysministeriö, liite

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä tehtiin seuraavat muutokset ja lisäykset mietintöluonnokseen.

Muutettiin kappaleen 11 toinen virke kuulumaan seuraavasti: ”*Valiokunta korostaa, että tietosuojan toteutumisen kannalta on keskeistä, että kynnys käsitellä erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja pidetään yleisen tietosuoja-asetuksen edellyttämällä tavalla välttämättömyydessä. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa tämä korostuu lääkärinlausuntojen ja potilas-asiakirjojen tarkkojen sisältöjen käsittelyssä Eläketurvakeskuksen tilastointi-, tutkimus- ja kehittämistoiminnassa.*”

Lisättiin mietintöluonnokseen valiokunnan lausumaehdotus: ”*Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto seuraa Eläketurvakeskuksesta annetun lain 4 §:n toimeenpanoa sen varmistamiseksi, että Eläketurvakeskuksen tilasto-, tutkimus- ja kehittämistoiminnassa käsitellään yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisesti vain välttämättömiä erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja.*”

Muilta osin mietintöluonnos hyväksyttiin sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi mielenterveyslain ja hallinto-oikeuslain 7 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 14/2023 vp

Lisäselvitys HE 14/2023 vp StV 07.11.2023 sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto A 6

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- sosiaali- ja terveysministeriö, liite

Valiokunta aloitti valmistavan keskustelun.

7. Muut asiat

Valiokunnan työtilanne.

8. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on etäkokous keskiviikkona 8.11.2023 klo 9.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Päivi Salo